

កំពូលសាសនាវិទូ ៦ ស្នាម

អ៊ីម៉ា អ៊ែម៉ាត់ ពិសេស ហាំម្កាត់

احمد بن
رضا بن
احمد بن

ព្រះបណ្ឌិតទី១

២០១៨

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង

ជីវប្រវត្តិអ៊ីម៉ា អ៊េម៉ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់ (គោលជំហរ គំនិតអប់រំ និងភាពអស្ចារ្យ)

ឈ្មោះ និងកំណើតរបស់លោក

លោកឈ្មោះ អ៊េម៉ាត់ ពិន មូហាំម៉ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់ អ៊ីស្រាអ៊ែល ពូជអំបូរលោកជាអ្នកស្រុកបាស្រោះ កើតនៅឆ្នាំ១៦៤ហ.សនៅទីក្រុងបាដាត ហើយឪពុក លោកស្លាប់ចោលតាំងពីលោកនៅតូច។ ម្តាយលោកជា អ្នកចិញ្ចឹមបីបាច់ និងថែរក្សា។

ចំណោទបញ្ហា៖ កូនកំព្រាក៏អាចជោគជ័យក្នុងជីវិត បានដែរ។

អ៊ីម៉ា អ៊េម៉ាត់ធំឡើងដឹងក្តីក្នុងការស្វែងរកចំណេះ វិជ្ជា លោកចាប់ផ្តើមរៀនហាទីសនៅអាយុ១៥ឆ្នាំ លោក ចេញទៅស្វែងរកចំណេះវិជ្ជានៅអាយុ២០ឆ្នាំ លោក បានជួបជាមួយនឹងពួកអ្នកប្រាជ្ញវិទូជាច្រើនដូចជា អ៊ីម៉ា ស្យាហ្វីអ៊ីយ៍នៅមីក្តៈ , យ៉ះយ៉ាអាល់ក័ត្តាន , យ៉ាហ្ស៊ីដ

ពិន ហាហ្គាវ៉ា នៅបាស្រាវៈ។ លោកចេញពីអ៊ីរ៉ាក់ទៅ
យ៉ាម៉ាន់ជាមួយនឹងយ៉ះយ៉ា ពិន មូអែន។ លុះពួកលោក
ទាំងពីរបានទៅដល់មីក្កៈបានជួបនឹង អាប៊ុនរីហ្សាក
ជាអ្នកទីក្រុងសន់អាគ ជាអ្នកប្រាជ្ញវិទូម្នាក់នៃប្រទេស
យ៉ាម៉ាន់។ យ៉ះយ៉ា ពិន មូអែនបាននិយាយថា៖ នៃអ៊ីម៉ា
អ៊ុន្សាត់ ឥឡូវនេះយើងបានជួបនឹងអ៊ីម៉ាហើយ យើងពុំ
ចាំបាច់ទៅយ៉ាម៉ាន់ទេ។ អ៊ីម៉ាអ៊ុន្សាត់បានតបវិញថា៖
ខ្ញុំបានតាំងចិត្តធ្វើដំណើរទៅយ៉ាម៉ាន់ បន្ទាប់មក អាប៊ុនរី
ហ្សាកបានត្រលប់ទៅយ៉ាម៉ាន់វិញ ហើយលោកទាំង
ពីរបានទៅតាមគាត់។ អ៊ីម៉ាអ៊ុន្សាត់បានស្នាក់នៅយ៉ា
ម៉ាន់ចំនួន១០ខែ បន្ទាប់មក លោកត្រលប់ទៅអ៊ីរ៉ាក់វិញ
ដោយថ្មើរជើង។ ខណៈដែលត្រលប់ទៅវិញនោះ ពួកគេ
ឃើញលោកហាក់ដូចជានឿយហត់ខ្លាំង និងធ្វើដំណើរ
មកពីទីឆ្ងាយពួកគេសួរលោកថា តើលោកមានរឿងអ្វី?
អ៊ីម៉ា អ៊ុន្សាត់តបទៅពួកគេវិញថា៖ វាសាមញ្ញចំពោះខ្ញុំ

បើប្រៀបនឹងអ្វីដែលខ្ញុំបានទទួលប្រយោជន៍ពីអាប៊ុន ហ្សាក។

អ៊ីម៉ា អ៊ាត់មានការផ្ដេដ្ឋាចិត្តខ្ពស់តាំងពីលោកនៅតូច លោកបាននិយាយថា៖ ជួនកាលខ្ញុំចង់ចេញពីព្រលឹមមុនសឡាតស៊ូហ្គោះដើម្បីទៅរៀនហាទីស ម្ដាយខ្ញុំបានចាប់ទាញអាវរបស់ខ្ញុំអាចាំគេអាហ្សានរួចសិន។

ពួកអ្នកប្រាជ្ញសរសើរចំពោះអ៊ីម៉ាម អះម៉ាត់

- អាប៌ខុររើហ្សាក ជាព្រឹទ្ធបុរសរបស់អ៊ីម៉ាម អះម៉ាត់ បាននិយាយថា៖ ខ្ញុំមិនឃើញនរណាយល់ពីក្បួនច្បាប់ឥស្លាម ហើយគោរពរឿនយសាសនាខ្ជាប់ខ្ជួន ជាងអះម៉ាត់។
- អ៊ីម៉ាម ស្សាហ្វីអ៊ីយ៍ជាព្រឹទ្ធបុរសរបស់អ៊ីម៉ាម អះម៉ាត់ បាននិយាយថា៖ ខ្ញុំបានចាកចេញពីក្រុងបាដាត ហើយខ្ញុំគ្មានបានទុកអ្នកស្នងតំណែងណាប្រសើរជាង មានចំណេះដឹងជ្រៅជ្រះជាង និងយល់ពីក្បួនច្បាប់

ឥស្លាមជាងអះម៉ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់។

- ពួកគេនិយាយថា៖ បើសិនជាអ្នកបានឃើញ នរណាម្នាក់ស្រលាញ់អ៊ីម៉ាម អះម៉ាត់ ចូរដឹងចុះថា ពិតប្រាកដអ្នកនោះជាមនុស្សយល់ពីស៊ីណ្ឌៈ។
- យ៉ះយ៉ា ពិន មូអែនបាននិយាយថា៖ មនុស្សទាំង

អស់មានបំណងចង់ក្លាយដូចជា អ៊ីមាំ អះម៉ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់ មិនអាចទេសូមសួរថាចំពោះអស់ឡោះ ព្រោះយើងគ្មានលទ្ធភាពធ្វើ ដូចលទ្ធភាពរបស់ អ៊ីមាំអះម៉ាត់ ហើយក៏មិនអាចធ្វើតាមរបៀបរបស់ លោក។

- អ៊ីមាំ អះម៉ាត់ទន្ទេញចាំ(មួយពាន់ពាន់)ហាទីស មានន័យថា (មួយលាន)ហាទីស គឺប្រមូលទាំងអស់ ការតំណាល ប្រភព និងរបៀបដែលនាំយកហាទីស ទាំងនោះមក។
- និយាយពីការទន្ទេញចាំហាទីសរបស់អ៊ីមាំអះម៉ាត់គឺ លោកបាននិយាយទៅកាន់កូនរបស់លោកថា៖ ឯង ជាអ្នកសូត្រហាទីស ហើយខ្ញុំជាអ្នកប្រាប់ឯងពីប្រភព របស់វា ឬក៏ឯងជាអ្នកសូត្រពីប្រភពឈ្មោះៗរបស់អ្នក នាំហាទីស ហើយខ្ញុំជាអ្នកសូត្រហាទីស។
- ភាពស្អាតស្អំរបស់អ៊ីមាំ អះម៉ាត់៖ នៅពេលដែល

លោកចេញទៅស្វែងរកចំណេះដឹងលោកមិនមានលុយ ក្នុងហោប៉ៅទេ លោកបានប្រើសត្វអូដ្ឋ និងលាដើម្បី ដកទំនិញមួយចំនួន លោកបានលក់ចំណេញពីនេះ ពីនោះប៉ុន្មានខ្សែហាំ ហើយលោករស់នឹងប៉ុន្មាន ខ្សែហាំនោះ លុះព្រឹកឡើងលោកទៅរៀន លោកមិន ត្រូវការសុំពីមនុស្សណាម្នាក់ឡើយ។ (ភាពស្អាតស្អំ និងការរៀនសូត្រ)។

- អ៊ីម៉ា អ៊ាត់ស្អប់ខ្ពើមភាពលឿងល្បាញ និងការសរសើរ៖ ឪពុកមារបស់លោកបានចូលទៅជួបខណៈ ដែលលោកកំពុងកើតទុក្ខ។ ឪពុកមាលោកសួរថា តើឯងមានរឿងអ្វី? លោកបានតបទៅឪពុកមារិញ ថា៖ ល្អហើយ អ្នកដែលអស់ឡោះអោយគេល្បី ឈ្មោះ គ្មាននរណាដឹងពីសុខទុក្ខរបស់លោកមានតែ អស់ឡោះជាម្ចាស់តែមួយគត់ដែលដឹង។

- លោកបាននិយាយថា៖ ខ្ញុំចង់ទៅរស់នៅឯជ្រលងភ្នំ

នៅមីក្លះដើម្បីកុំអោយគេស្គាល់ខ្ញុំ។

- នៅពេលលោកដើរលោកមិនចង់អោយមនុស្សណាម្នាក់ដើរអមពីក្រោយលោកឡើយ។

អនុវត្តតាមចំណេះដឹង

- អ៊ីមាំ អះម៉ាត់ បាននិយាយថា៖ ខ្ញុំមិនសរសេរហាទីសណាមួយលើកលែងតែខ្ញុំអនុវត្តតាមហាទីសនោះ រហូតដល់ព្យាករីមូហាំម៉ាត់ព្យាបាលជំងឺនិងហឺហ្គាម៉ះ ហើយណាពីបានអោយថ្លៃឈ្នួលទៅអ្នកធ្វើហឺហ្គាម៉ះនោះ អ៊ីមាំអះម៉ាត់ក៏ព្យាបាលជំងឺនិងហឺហ្គាម៉ះ ហើយបានអោយថ្លៃឈ្នួលទៅអ្នកធ្វើហឺដ្ឋាម៉ះនោះដែរ។

សីលធម៌ និងសុជីវធម៌របស់អ៊ីម៉ាម អ៊ែម៉ាត់

- វេទិកាចំណេះដឹងរបស់អ៊ីម៉ាម អ៊ែម៉ាត់មានកូនសិស្ស មកចូលរួមចំនួន៥០០០នាក់ ហើយ៥០០នាក់ ចាំសរសេរចម្លងចំណេះដឹងរបស់លោក ហើយសិស្ស ដែលនៅសល់ចាំសង្កេតមើលសុជីវធម៌ និងសីលធម៌ ហើយនឹងតវិយាបចិរបស់លោក។
- យ៉ះយ៉ា ពិន មូអែនបាននិយាយថា៖ ខ្ញុំមិនដែល ឃើញនរណាដូចអ៊ែម៉ាត់ ខ្ញុំរស់នៅជាមួយលោកអស់ រយៈកាល៥០ឆ្នាំ លោកមិនមានមោទនភាពចំពោះ ពួកយើងមួយដងណាឡើយ។
- អ៊ីម៉ាម អ៊ែម៉ាត់មានទំនោរទៅរកពួកអ្នកក្រ លោក មានចិត្តអត់ធ្មត់ មិនដែលតក់ក្រហល់ លោកចូលចិត្ត ដាក់ខ្លួនប្រាណ លោកមានអារម្មណ៍នឹងជឹង ស្តាប់ស្តល់។
- មានបុរសម្នាក់បាននិយាយទៅអ៊ីម៉ាមអ៊ែម៉ាត់ថា៖ អល់ ឡោះជាម្ចាស់បានប្រទានភាពល្អប្រសើរដល់ឥស្លាម

តាមរយៈលោក។ លោកបានតបវិញថា៖ មិនមែនទេ
តាមពិត អស់ឡោះបានប្រទានអោយខ្ញុំបានល្អដោយ
សារវត្ថុស្នាម តើខ្ញុំជានរណា ? ហើយខ្ញុំជាអ្វី ?

- អ៊ីមាំ អះម៉ាត់មានការខ្មាសអៀនច្រើន មានចិត្តល្អ
ទូលាយជាងគេ រាប់អាន និងមានសុដ៏វេជ្ជម៌ល្អជាងគេ
គេមិនដែលលឺពីលោកនូវអ្វីដែលក្រៅពីការរំលឹកហាទីស
និងនិយាយរំលឹកពីពួកកុសលបុគ្គល លោកមាន
សភាពស្ងប់ស្ងាត់ មេទម្យ និងសំលេងពីរោះ។

ការគោរពសក្ការៈរបស់អ៊ីម៉ាម អះម៉ាត់

- លោកថ្វាយបង្គំក្នុងមួយថ្ងៃមួយយប់៣០០រីកក្អាត នៅពេលដែលគេចាប់លោកយកទៅដាក់គុក និងធ្វើ ទារុណកម្មលោកអាចថ្វាយបង្គំបានតែ១៥០រីកក្អាត ប៉ុណ្ណោះ រឿងរាល់មួយសប្តាហ៍លោកសូត្រគម្ពីរអាល់ គួរអានចប់ម្តង។
- មានអ្នកប្រាជ្ញវិទូម្នាក់បាននិយាយថា៖ ខ្ញុំធ្លាប់ស្គាល់ អះម៉ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់ គេជាភ្នែងប្រុសម្នាក់ ងើប ថ្វាយបង្គំពេលយប់។
- ព្រោះតែការសក្ការៈ ចិត្តលះបង់ និងភាពកោតខ្លាច របស់លោក នៅពេលណាលើគេនិយាយរឿងស្លាប់ លោកយំរហូតដល់សន្លប់បាត់ស្មារតី។
- លោកបាននិយាយថា៖ ភាពកោតខ្លាចបានធ្វើ អោយខ្ញុំហូបចុកមិនកើត ហើយបើកាលណាខ្ញុំនឹក រឿងស្លាប់អ្វីៗទាំងអស់នៃការងារលោកីយ៍ក្លាយជា

គ្មានតម្លៃសម្រាប់ខ្ញុំ។

- លោកបួសរៀងរាល់ថ្ងៃចន្ទ ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ និង ចន្ទោះប៉ុន្មានថ្ងៃពេញវង់ នៅពេលលោកចេញពីគុក លោកខិតខំបួសរហូតដល់ជីវិតចុងក្រោយរបស់លោក។
- លោកបានទៅធ្វើបុណ្យហាជ្ជពីរដងដោយថ្មើរជើង។
- នៅពេលដែលលោកឈឺស្លាប់លោកបត់ជើងតូចចេញ ឈាមច្រើនខ្លាំងមែនទែន លោកគ្រូដែលព្យាបាល លោកបាននិយាយថា៖ អ្នកជំងឺនេះត្រូវខ្ទេចខ្ទាំ បេះដូងដោយសារភាពកោតខ្លាច។

ព័ត៌មានផ្សេងៗទាក់ទងនឹងវិវាចនាប្រវត្តិរបស់លោក

អ៊ីម៉ាំ អ៊ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់បានជួបជាមួយកូនម្នាក់ របស់អ៊ីម៉ាំ ស្វាហ្វីអ៊ីយ៍ ហើយលោកប្រាប់ថា៖ ឪពុក របស់ឯងបិតក្នុងចំណោមនុស្សប្រាំមួយនាក់ដែលខ្ញុំប្លង់ ស្ទង់អោយនៅពេលពាក់កណ្តាលអាប្រាតុ។

មានបុរសម្នាក់បានសួរសំណួរទៅកាន់ អ៊ីម៉ាំ អ៊ាត់៖

បុរស៖ តើចាំហាទីសប៉ុន្មានទើបបុរសម្នាក់អាច បញ្ចេញទស្សនៈច្បាប់បាន ? មួយរយពាន់ហាទីស ?

អ៊ីម៉ាំ អ៊ាត់៖ ទេ

បុរស៖ ពីរយពាន់ហាទីស ?

អ៊ីម៉ាំ អ៊ាត់៖ ទេ

បុរស៖ បីរយពាន់ហាទីស ?

អ៊ីម៉ាំ អ៊ាត់៖ ទេ

បុរស៖ បួនរយពាន់ហាទីស ?

អ៊ីម៉ាំ អ៊ាត់៖ ទេ

បុរសៈ ប្រាំរយពាន់ហាទីស ?

អ៊ីមាំ អះម៉ាត់ៈ ខ្ញុំសង្ឃឹមថាអញ្ចឹងទៅចុះ។

ជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់លោក

លោកបានយកប្រពន្ធនៅអាយុ៤០ឆ្នាំ លោក
និយាយពីប្រពន្ធរបស់លោកថា៖ ពួកយើងរស់នៅជា
មួយគ្នាអស់រយៈកាល២០ឆ្នាំ ពួកយើងមិនដែលទាស់
ពាក្យសំដីគ្នា សូម្បីតែមួយម៉ាត់។

វិបត្តិដែលលោកអ៊ីមាំអះម៉ាត់ទទួលបានគ្រោះ

នៅពេលដែលអាល់ម៉ាក់មុនបានអំពាវនាវអោយគេ
ទទួលស្គាល់ថាគម្ពីរអាល់គួរអានជាមីខលោក ភាគច្រើន
នៃពួកអ្នកប្រាជ្ញ និងពួកអ្នកកាន់មុខងារជាតុលាការត្រូវ
ទទួលស្គាល់ដោយបង្ខំចិត្ត។ តែអ៊ីមាំ អះម៉ាត់ និង
មនុស្សមួយក្រុមតូចនៅក្រាញននាលក្នុងការលើកទង់ជ័យ
ស៊ីណ្ឌៈរបស់ណាពី និងការពារ គោលជំនឿក្រុមពួក
អ្នកតាមស៊ីណ្ឌៈ និងអាល់ហ្គាម៉ាអះ។

អាពូ ហ្នាក់ហ្នើរជាអ្នកស្រុកអាំពើរបាននិយាយថា៖
នៅពេលដែលគេចាប់អ៊ីម៉ាម អ៊ីម៉ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់ទៅ
អោយអាល់ម៉ាកមូន គេប្រាប់ខ្ញុំ ហើយខ្ញុំបានឆ្លងទន្លេ
អេហ្វ្រាត លុះទៅដល់ឃើញគាត់អង្គុយក្នុងបន្ទប់
សំណាក់ ខ្ញុំបានអោយសាឡាមលោក ហើយលោកសួរ
ខ្ញុំថា៖ អាពូ ហ្នាក់ហ្នើរ តើឯងនឿយហត់ទេ ? ខ្ញុំតបទៅ
លោកវិញថា៖ នេះពុំមែនជាការនឿយហត់ទេ។

ខ្ញុំបាននិយាយជាមួយលោកថា៖ សព្វថ្ងៃនេះលោក
ជាមេដឹកនាំរបស់មនុស្សទាំងឡាយ ពួកគេធ្វើតាម
លោក សូមសួរចំពោះអស់ឡោះ បើលោកទទួល
ស្គាល់ នោះនឹងមានមនុស្សជាច្រើនទទួលស្គាល់តាម
លោក។ បើលោកមិនទទួលស្គាល់ មនុស្សជាច្រើននឹង
មិនទទួលស្គាល់តាមលោក បើគេមិនសម្លាប់លោក ក៏
នឹងត្រូវស្លាប់ដដែល ព្រោះសេចក្តីស្លាប់ជឿសមិនរួចទេ
សូមលោកកោតខ្លាចចំពោះអស់ឡោះ ហើយកុំទទួល

ស្គាល់តាមពួកគេអោយសោះ។

លីដូច្នេះ អ៊ីម៉ា អ៊ាត់ចាប់ផ្ដើមយំ ហើយសូត្រថា៖
(ما شاء الله ، ما شاء الله) បន្ទាប់មកអ៊ីម៉ា អ៊ាត់បានឆ្ពោះ
ទៅកាន់ អាល់ម៉ាក់មូន ហើយលោកបានលឺដំណឹងថា
ស្ដេចខលីហ្វគំរាមប្រហារជីវិតបើលោកមិនព្រមទទួល
ស្គាល់អាល់គ្លុរអានជាមីខលោក។ អ៊ីម៉ា អ៊ាត់ចាប់
ផ្ដើមទូអាប្លង់ស្ទង់សុំពីអល់ឡោះជាម្ចាស់ថាសូមកុំអោយ
លោកជួបជាមួយនឹងស្ដេចខលីហ្វ ខណៈដែលលោក
កំពុងធ្វើដំណើរនៅតាមផ្លូវមុននឹងទៅដល់ស្ដេចខលីហ្វ
ស្រាប់តែមានដំណឹងមកប្រាប់ថា អាល់ម៉ាក់មូនស្លាប់
គេក៏បានអោយលោកត្រលប់ទៅបាដាតវិញហើយដាក់
ឃុំលោកនៅទីនោះ។ ក្រោយមក អាល់ម៉ាក់មូនសំបាន
ឡើងជាស្ដេចខលីហ្វ ហើយបានសាកល្បងអ៊ីម៉ា
អ៊ាត់ជាបន្ត។

តាមដំណឹងនៃការសាកល្បងនោះបានអោយដឹងថា

៖ ពិតប្រាកដ នៅពេលដែលអាល់ម្នាក់តាសំមាន
បំណងចង់អញ្ជើញអ៊ីម៉ាម អ៊ីម៉ាត់ មនុស្សជាច្រើនមក
ប្រមូលផ្តុំគ្នាយ៉ាងកកកុញនៅមុខផ្ទះរបស់គាត់ដូចជាថ្ងៃ
បុណ្យរ៉យ៉ា គេបានក្រាលព្រំនៅក្នុងសាលប្រជុំរបស់
គាត់ រៀបអាសនៈសម្រាប់គាត់អង្គុយ រួចហើយអោយ
គេអញ្ជើញ អ៊ីម៉ាម អ៊ីម៉ាត់ចូល ពួកគេក៏អញ្ជើញលោក
អោយចូលក្នុងសាល លោកឈរនៅមុខស្តេចខលីហ្វ
ហើយអោយសាឡាម។ ស្តេចខលីហ្វបានប្រាប់លោក
ថា៖ នែអ៊ីម៉ាត់! លោកនិយាយទៅ កុំខ្លាច។ អ៊ីម៉ាម
អ៊ីម៉ាត់បានតបវិញថា៖ សូមសួរថាចំពោះអស់ឡោះ ខ្ញុំ
បានចូលមក ហើយក្នុងចិត្តរបស់ខ្ញុំគ្មានភ័យអ្វីបន្តិច
សោះឡើយ។ អាល់ម្នាក់តាសំបានបន្តថា៖ ចំពោះគម្ពីរ
អាល់គួរអានតើលោកថាយ៉ាងម៉េចដែរ? លោកតបថា៖
ជាពាក្យបន្ទូលរបស់អស់ឡោះ មានពីបុព្វេ ពុំមែនជា
មីខលោក (مخلوق) ដូចអស់ឡោះទ្រង់បានបន្ទូលថា៖

﴿ وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ﴾

التوبة: ៦ - ៧

មានន័យថា៖ « បើសិនជាមានពួកអ្នកគោរពពហុ
ទេពនិយមណាម្នាក់សុំសិទ្ធិជ្រកោនពីនាងអ្នក ចូរអោយគេ
ជ្រកកោន ដើម្បីអោយគេស្តាប់នូវពាក្យបន្ទូលរបស់អល់
ឡោះ »។

ស្តេចខលីហ្វបានសួរតថា៖ តើលោកមានទង្វើករណី
ផ្សេងទៀតទេ ? លោកតបថា៖ បាទមាន អល់ឡោះជា
ម្ចាស់បានបន្ទូលថា៖

﴿ الرَّحْمَنُ ١ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ٢ ﴾ سورة الرحمن 2-1

មានន័យថា៖ « ព្រះជាម្ចាស់មហាមេត្តា ទ្រង់បាន
បង្រៀនគម្ពីរអាល់គ្លុរអាន » ព្រះជាម្ចាស់ពុំបានបន្ទូល
ថា « ព្រះជាម្ចាស់មហាមេត្តា ទ្រង់បានបង្កើតគម្ពីរអាល់
គ្លុរអាន »។ ទ្រង់បានបន្ទូលទៀតថា៖

﴿ يَس ١ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ٢ ﴾ سورة يس 2-1

មានន័យថា៖ «យ៉ាស៊ីន សូមស្ស៊ីបនឹងគម្ពីរអាល់គួរអានដែលប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត » ទ្រង់ពុំបានបន្ទូលថា៖ « យ៉ាស៊ីន សូមស្ស៊ីបនឹងគម្ពីរអាល់គួរអានដែលទ្រង់បានបង្កើត »។

អាល់ម្នូកតាសំបានបញ្ជាថា៖ ចាប់ឃុំ! គេក៏បានចាប់លោកយកទៅឃុំ ហើយមនុស្សបានបែកផ្លូវគ្នា។

លុះព្រឹកស្អែកឡើងអាល់ម្នូកតាសំបានអង្គុយក្នុងសាលាវនាការលើអាសនៈ ហើយបញ្ជាថា៖ ចូរនាំអៈម៉ាត់ពិន ហាំហ្គាល់ចូលមក មនុស្សក៏បានប្រមូលផ្តុំគ្នា ហើយគេបានលឺសម្រែកតវ៉ាពេញទីក្រុងបាដាត។ នៅពេលដេកគេបាននាំលោកមកដល់នៅចំពោះមុខស្តេចខលីហ្វនោះ ដាវបានដកចេញពីស្រោម គ្រាប់ព្រួញកំពុងដាក់បាញ់តម្រង់ ខែលត្រូវបានកាន់ត្រៀមរួចជាស្រេច ខ្សែតីកំពុងកាន់នឹងដៃត្រៀមចាំវ៉ៃ។ អាល់ម្នូកតាសំបានសួរលោកថា អ្វីដែលគេថាចំពោះគម្ពីរអាល់គួរ

អាន តើអ្នកថាយ៉ាងម៉េចទៅវិញ ?

លោកឆ្លើយថា៖ ខ្ញុំថាវាពុំមែនជាមីខលោក។

អាល់ម្នាក់តាសំបានអញ្ជើញពួកអ្នកប្រាជ្ញខាងក្បួនច្បាប់ និងពួកតុលាការ អោយមកជជែកជាមួយលោកនៅ ចំពោះមុខស្តេចខលីហ្វចំនួនបីថ្ងៃ លោកបានជជែកជា មួយពួកគេយ៉ាងតឹងសរសៃកដោយលើកយកហេតុផល ភស្តុតាង អំណះអំណាងដាច់ខាតមកបង្ហាញ។

លោកបានប្រាប់ពួកគេថា៖ ខ្ញុំជាបុគ្គលម្នាក់មាន ចំណេះចេះដឹង តែខ្ញុំមិនដឹងរឿងនេះទេ ដូច្នេះ អោយខ្ញុំ យកពីគម្ពីរអស់ឡោះ និងស៊ុណ្ណៈណាពីនូវអំណះអំណាង ខ្លះដើម្បីឱ្យខ្ញុំសម្រេចពីរឿងនេះ។ ហើយរាល់ពេលដែល ពួកគេជជែកជែងជាមួយលោក ប្រកាន់ពាក្យថាគម្ពីរអាល់ គួរអានជាមីខលោក លោកបានឆ្លើយតបនឹងពួកគេថា៖ តើអោយខ្ញុំដូចម្តេចបើក្នុងគម្ពីរគេពុំមានថាអញ្ចឹងផង ?

អាល់ម្នាក់តាសំនិយាយថា៖ យើងបានឈ្នះអះម៉ាត់

ទាំងបង្ខំតបង្ខំ។

ពួកអ្នកប្រឆាំងជ្រុលហួសហេតុចំពោះលោកមានដូចជា មូហាំម៉ាត់ ពិន អាប៊ុលម៉ាលីក អ៊ីហ្ស៊ីយ៉ាត ជាមន្ត្រីរបស់អាល់មួកតាសំ , អះម៉ាត់ ពិន ទូរ៉ាដ ជាប្រធានតុលាការ , បាស៊ីរ អាប៊ុលមូរីស៊ីយ៍ ពួកគេជា ក្រុមមួកតាហ្ស៊ីឡះពួកគេបាននិយាយថា គម្ពីរអាល់គួរអានជាមីខលោក។ អ៊ីពនូ ទូរ៉ាដ និងបាស៊ីរបានស្នើខលីហ្វៈថា៖ សូមសម្តេចមេត្តាសម្លាប់គេចោលទៅដើម្បីអោយពួកយើងបានជូរស្បើយពីទុក្ខកង្វល់ គេជាមនុស្សវង្វេងគ្មានជំនឿ។

ស្តេចនិយាយថា៖ ពិតប្រាកដ យើងបានសន្យាចំពោះអល់ឡោះ យើងមិនសម្លាប់គេនឹងដាវទេ ហើយក៏ខ្ញុំមិនប្រើអោយគេសម្លាប់វានឹងដាវដែរ។ ពួកគេទាំងពីរបានអោយយោបល់ថា៖ វាយគេនឹងខ្សែត្រីទៅ! អាល់មួកតាសំបាននិយាយទៅកាន់លោកថា៖ ខ្ញុំជាប់

ឈាមដ៏ជ័រជាមួយនឹងព្យាករីមូហាំម៉ាត់ ខ្ញុំវែងងងឹតខ្សែត្រី ឬក៏ងងឹតព្រមថាតាមយើង តែពុំបានធ្វើអោយលោកតក់ ស្មុតឡើយ។ អាស់ម្នកតាសំស្រែកថា៖ ហៅពួកពេជ្ឈ ឃាតចូលមក! អាស់ម្នកតាសំបានសួរពេជ្ឈឃាតម្នាក់ ថា៖ តើវ៉ែប៉ុន្មានខ្សែត្រីទើបអាចសម្លាប់គេបាន?

ពេជ្ឈឃាតឆ្លើយថា៖ ដប់ខ្សែត្រី ស្តេចនិយាយថា៖ នេះយកវាទៅ! គេបានដោះសំលៀកបំពាក់របស់លោក ហើយចង់ខ្សែថែមពីរខ្សែទៀត នៅពេលដែលគេយក ខ្សែត្រីមក អាស់ម្នកតាសំបានរើសមើលហើយប្រាប់ថា យកអាផ្សែងមកវិញ បន្ទាប់មកបាននិយាយជាមួយពួក ពេជ្ឈឃាតថា៖ ទៅ!ចាប់ផ្តើម ពេលគេវ៉ែរំពាត់ទីមួយ លោកសូត្រថា៖ (بِسْمِ اللَّهِ) ដល់រំពាត់ទីពីរលោកសូត្រ ថា៖ (لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) ដល់រំពាត់ទីបីលោកនិយាយ ថា គម្ពីរអាស់គួរអានជាបន្ទូលរបស់អល់ឡោះពុំមែនជា មីខលោកទេ ដល់រំពាត់ទីបួន លោកបានសូត្របន្ទូល

អល់ឡោះថា៖ (قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا) មានន័យថា៖

« មូហាំម៉ាត់ចូរប្រសាសន៍ចុះថា៖ យើងមិនអាចរងគ្រោះជាដាច់ខាត លើកលែងតែអ្វីដែលអល់ឡោះជាម្ចាស់បានដាក់កំណត់ជាវាសនាមកលើពួកយើង »។

ពេជ្ឈយាតនៅតែបន្តវីអ៊ីម៉ា អះម៉ាត់ពីរំពាត់ជាបន្តបន្ទាប់ ហើយអាល់មួកតាសំបញ្ជាអោយវីខ្លាំងជាងនោះ សម្រាកបន្តិច ហើយក៏ចាប់វីពីរំពាត់ទៀត លុះវីបាន ១៩រំពាត់ អាល់មួកតាសំបាននិយាយទៅកាន់លោកថា៖ នែអះម៉ាត់ហេតុអ្វីក៏ឯងសម្លាប់ខ្លួនឯងបែបនេះ? សូមសួរចំពោះអល់ឡោះ យើងពិតជាអាណិតអាសូរចំពោះឯងខ្លាំងណាស់។

លោកអ៊ីម៉ា អះម៉ាត់បាននិយាយថា៖ ស្តេចពាលម្នាក់នោះបានយកដាវមកចាក់ក្នុងខ្ញុំ ហើយនិយាយថា៖ តើម្នាក់ឯងចង់ឈ្នះពួកគេទាំងអស់នោះឬ? ពួកគេខ្លះនិយាយថា៖ កម្មហើយឯង! អត់ឃើញស្តេចខលីហូ

ឈរនៅមុខឯងទេឬ? ខ្លះទៀតនិយាយថា៖ សូមស្តេច
ខលីហូមេត្តា! ឈាមរបស់គេ ខ្ញុំជាអ្នកសង អោយខ្ញុំ
សម្លាប់គេទៅ! ពួកគេទាំងអស់គ្នាបាននិយាយថា៖
សូមស្តេចខលីហូមេត្តាជ្រាប វាបួស ហើយស្តេចខលីហូ
ឯងកំពុងឈរហាលក្តៅ។ ស្តេចនោះបានសួរខ្ញុំថា៖
ឆ្លើយភ្លាមមក! អះម៉ាត់តើឯងថាម៉េច? អោយខ្ញុំយកពី
គម្ពីរអល់ឡោះ និងស៊ុណ្ណៈណាពីនូវអំណះអំណាងខ្លះ
ដើម្បីឱ្យខ្ញុំសម្រេចពីរឿងនេះ។

ស្តេចខលីហូបានត្រលប់ទៅអង្គុយលើអាសនៈវិញ
ហើយបញ្ជាអោយពេជ្ឈយាតវីរបន្តទៀត វីរអោយទាល់
តែគេស្រែកអង្វរ។

អ៊ីម៉ា អះម៉ាត់បាននិយាយថា៖ ខ្ញុំបានសន្លប់បាត់
ស្មារតី បន្ទាប់មកខ្ញុំដឹងខ្លួនឡើងវិញ ស្រាប់តែខ្លួនខ្ញុំត្រូវ
បានស្រាយចំណង។ ពួកគេបានយកទឹកមក ហើយ
ប្រាប់ខ្ញុំថា ផឹកទៅ! រួចហើយខ្នាក់វាចេញមកវិញ ខ្ញុំ

ប្រាប់ពួកគេថា៖ ខ្ញុំមិនស្រាយបួសទេ បន្ទាប់មកគេបាន
នាំខ្ញុំទៅផ្ទះ អ៊ីស្លាក ពិន អ៊ីប្រហ៊ីម ខ្ញុំថ្វាយបង្គំហូរហួរ
អំពូលសាសនាវិទូឥស្លាម អ៊ីម៉ាម៖ម៉ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់
គាត់ថ្វាយបង្គំរួច គាត់បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ លោកថ្វាយបង្គំ
ហើយឈាមហូរដោយសារសំឡេងកំប្លោងរបស់លោក។
ខ្ញុំប្រាប់គាត់ថា៖ ពិតប្រាកដណាស់ អ្វីម៉ែៗបានថ្វាយបង្គំ
ហើយឈាមចេញពីមុខរបួសរបស់លោក។

នៅពេលដែលអាស់វ៉ាស៊ីកឡើងជាស្តេចខលីហូបន្ទាប់
ពីអាស់មួកតាសំ លោកអ៊ីម៉ាម៖ម៉ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់ពុំ
មានប្រឈមអ្វីទេគ្រាន់តែបញ្ជូនបេសកជនមកប្រាប់
លោកថា៖ កុំអោយរស់នៅក្នុងស្រុកភូមិដែលគេរស់
នៅ។ អ្នកខ្លះនិយាយថា៖ ស្តេចនេះប្រើលោកមិនអោយ
ចេញពីផ្ទះ ដូច្នេះ លោកអ៊ីម៉ាម៖ម៉ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់
កន្លែងជាច្រើន បន្ទាប់មកលោកត្រលប់មកផ្ទះ ហើយ
បានលាក់ខ្លួនប៉ុន្មានខែរហូតដល់អាស់វ៉ាស៊ីកស្លាប់។

ក្រោយមកអាល់មូតាវីកកាល់បានឡើងជាស្តេចខលីហ្វ
បន្ទាប់ពីអាល់វ៉ាសិកស្លាប់។ ស្តេចម្នាក់នេះមានគោល
ជំនឿផ្ទុយពីអាល់ម៉ាក់មូន អាល់មូកតាសំ និងអាល់វ៉ា
សិក។ លោកបានស្តីបន្ទោសចំពោះពួកអ្នកដែល
និយាយថា៖ គម្ពីរអាល់គួរអានគឺជាមីខលោក លោក
បានហាមឃាត់ចំពោះកាជដៃកដេញចោល និងដាក់
ទណ្ឌកម្មពិន័យចំពោះនរណាហ៊ានប្រព្រឹត្តល្មើស។
ម្យ៉ាងទៀត ស្តេចនេះបានប្រើឱ្យលើកស្ទួយការកត់ត្រា
ហាទីស ហេតុនេះ ទើបអល់ឡោះជាម្ចាស់បានធ្វើ
អោយស៊ុណ្ណៈណាពីងើបខ្លួនឡើងវិញ បានកំចាត់ និង
លុបបំបាត់អំពើប្រឌិតថ្មីក្នុងសាសនា ។ លើសពីនេះ
បានសង្គ្រោះមនុស្សលោកអោយរួចផុតពីអំពើសោកនាជ
កម្មទាំងនោះ និងរួចផុតពីវិបត្តិទាំងឡាយ។

មានពេជ្ឈយាតម្នាក់បានសារភាពកំហុសចំពោះអល់
ឡោះ ហើយបាននិយាយថា៖ ជាការពិតណាស់ខ្ញុំបាន

វីអ៊ីអ៊ីម៉ា អះម៉ាត់ចំនួន៨០ខ្សែតី បើសិនជាខ្ញុំវីអ៊ីអ៊ីព្យា ដំរី
នោះនឹងដួលស្លាប់។

អស់ឡោះជាម្ចាស់បានប្រទានសេចក្តីមេត្តាករុណា
ចំពោះអ៊ីម៉ា អះម៉ាត់ ពិន ហាំហ្គាល់ដែលទទួលរងគ្រោះ
ថ្នាក់ដ៏ប្រល័យបំផុត លោកបានអត់ធ្មត់ ហើយនៅពេល
លោកបានរួចផុតទុក្ខសោកទាំងនេះ លោកបានអរគុណ
ចំពោះព្រះជាម្ចាស់ លោកបានប្រកាន់នូវជំហរជំនឿ
រឹងមាំដូចជាភ្នំ ធ្វើអោយគ្រោះកម្មទាំងឡាយរលាយ
ដោយឯកឯង ហើយលោកជាមនុស្សគំរូបសម្រាប់ការ
ប្រកាន់ជំហររឹងមាំលើផ្លូវសច្ចៈ។